

לפני 25 שנה

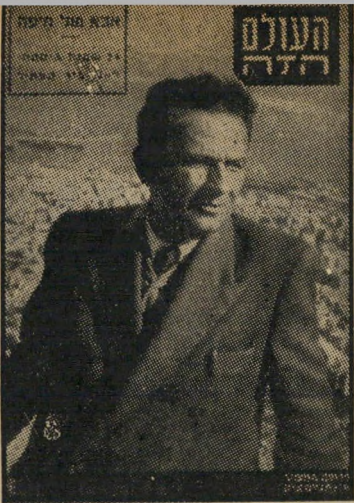
בירושלים מול בניין הכנסת (ראה: העם), אירע שובת בדיווח מהימן בשבועון.
בשער הגיליון: ראש-עיריית חיפה, אבא חושי.

גליון "העולם הזה" שיצא לאור לפני 25 שנה, הקדיש כתבת כותרת לראש-עיריית חיפה, אבא חושי. הכתבה השתרעה על המישה עמודים, כשהיא מלווה בתמונות המפרטות את סדר-יומו של ראש-העיר, והצגת תוכניתו לעתיד. הסיבה לכתבה: שמירת קשרן האישי-העיתונאי של המערכת, שדנה בדתותיו - בשבועות שקדמו לכך - מעשים שונים בחיפה, כימי "מרד הימאימ". אירע שהשעיר את הודעתו במדינה, השבוע לפני 25 שנה היתה הפגנת-ענק נגד השילומים, שנערכה

פרעות השילומים בירושלים. גאולה כהן מטיחה במישטרה:

נאציס! גסטאפו! * האם חוקקה הכנסת חוק האוסר

לשנות את התנ"ך * הכיזמון שנמחק מדיברי הכנסת

"העולם הזה" 741
תאריך: 10.1.52

על ראש גבעה. לאה, שעבדה בירושלים, עשתה כל ערב דרכה הביתה, קיצצה אותה בעוברה על רכסי הגבעות שבין בית-רונן למלחה. בחבית חלודה ליד בית-רונן החזיקה שני זוגות נעליים. זוג טוב לשימוש בעיר, זוג ישן לעבור בו את הסלעים בדרכה הביתה, כששיר על שפתותיה למרגל את הפחד. בערב שנעלמה, ליווה אותה חברה שעמדה להי נשא לו, עד החבית, חיכה שתנעל את נעליה הישנות, אמר לה שלום ואחר לעיר. 25 יום לאחר מכן, נמצאה לאה במערה הרחוקה שבעה קילומטר מהדרך בה היתה רגילה לעבור, כשהיא חנוקה, סימני התי עללות בגופה, ונעליה הטובות על רגליה. ההסבר הרשמי: מסתננים. השאלה בפי אנשי ירושלים: למה יסבלו עצמם מסתננים בסוחרם בחורה אל המערה כדי להסתירה. תגובת המשפחה: השבוע ארוה חפציה, עברה לגור למקום שלישי, בטוח יותר, בית-הכנסת בבית-רונן. "כל רכוש הן שתי בנותי שנותרו לי", אמר יהודה פסטינגר בקול חנוק, "לא אפקיר את חייהן".

אנשים

● קבוצת מורים מאנשי השומר הצעיר הוציאו לאור סיפורים מן המיקרא, תקציר התנ"ך, השמיטו בו את שם האלוהים, ור עוררו בכך סערת-רוחות בחוגים הדתיים, להם שימשה ח"כת חירות, אסתר רוזי אל-נאור, פה בכנסת, שאלה: "האם מותר לשנות את ספר התנ"ך?" השיב שרה-הינן, פרופסור בן-ציון דינר בורג: "מותר. אין חוק בכנסת האוסר זאת!"

● זלמן שזר, עיף מדיוני התקציב ש- נמשכו לילה שלם, קיבץ סביבו ח"כים מביני-דבר באחד המיסדרונות, והירצה לפניהם על כמה סוגיות תלמודיות. ח"כ דתי שעבר במקום נישג, והציע למי שהיה שרה-הינן והתברות הראשון בממשלת ישראל, את כיפתו לכיסוי ראשו, שעה שזה דן בדברי תלמוד.

● משה סנה, שיצא באמצע דיוני הי תקציב לנשף האמנים הירושלמיים, שנערך ערב ראש השנה החדשה, חזר במצב-רוח מרומם. כשפגש ראשון בדרכו, את שר- החוץ משה שרת, שאת דיעותיו אינו מחבב במיוחד, שכח סנה את חילוקי-הדיעות ביניהם. וטפח לו בהנאה על השם. ● באחת מהסתייגויותיו מן התוסף טובי, ח"כ מקי, מהצעת התקציב, נטה, לפתע, מן העניין, וציטט פיומן הנפוץ לדעתו בין התלמידים היהודיים: טומו, טומו, כד הערבים ימותו.

● באיזה יום? כיום שבת! באיזה חודש? בחודש שבט! סגנית יו"ר הכנסת, חנה למדן, סירבה להכיר בשיר, והורתה למחוק אותו מתוך דיברי הכנסת.

● אחרי שלייבלה וייספיש, גיבור נטורי-קרתא, זכה בהייריציאה מן הארץ, עמד לקבל גם אשר-תכניסה לארצות-הברית, אולם כאשר ביקשה הגשריות הי אמריקנית תעודת-יישור מן המישטרה, לי אישור האשרה, לא קיבל וייספיש את התעודה. הסיבה: בעוברה את הגבול לי ירדן, הוא עבר עבירה פלילית, ועל כן אינו זכאי לתעודה.

● שיעבר את שמו מאוחר יותר לדינור. ● ח"תית של מפ"ם שעברה לסיעת מפא"י. ● שר-החוץ של נטורי-קרתא.

שוטרים יצאו ללוח אל בית-המאסר את 400 המפגנים שנעצרו. לא כל פרש. למחרת היום קיבל רוב" רובה של האוכלוסיה את הידיעות על ה מהומות בשלילה אינסטינקטיבית. אם הכנ" סת אינה מחוסנת מפני הפגנות-פרא - אמיתיות או מבוימות - היכן הגבול? גם בין שוללי רעיון המגע לא נמצאו רבים שהתייחסו באהדה כלשהי למחזה המכוער של נציגות העם הנדחקת בפניה אחת של אולמה, כשרק נציג ערבי בודד (רוסטום בוסטוני הצעיר, איש מפ"ם) נשאר יושב ליד החלון המנופץ, וחבר-כנסת שני, מפ"ם, מקבל עזרה מידי חבר-כנסת שלי, ש, רופא צ"כ.

בכל מקום שם נפגשו אורחים, הם ניסו לברר לעצמם מי האחראי להשתוללות חד- זה. אין ספק שבמידה רבה אשמה בכך דמוגיה מכוננת. לא טחורה ביותר, שניצ' לה את סערת הרגשות הטראגיים המת- עוררים בלב רוב תושבי המדינה, יוצאי אירופה, מדי היוכרם במה שקרה לקרובי הם המושמדים. בחברה אשר יותר ממח צית תושביה שכלו קרובים, או ישוב ב-

עלילות המערב-הפרוע. לפני בניין הכנסת, לימן ההפגנה, מצאו המפגנים ב- מיגרש מלאי טיבעי של תחמושת בלתי- אולת. המיגרש שימש עתה למטרה ש- הזכירה את מיטב עלילות המערב-הפרוע. אבנים ירדו במטר על בניין הכנסת, ניפצו חלונות ופינו בכך דרך לגאז המדמיע ש- חדר לאולם-המליאה, והדמיע את עיני ה- ח"כים - שהיה להם על מה לבכות. כי המחזות שהוצגו בתוך אולם-המליאה לא היו נאים מן המחזות שהוצגו בחוץ-עלידי הבוחרים.

500 השוטרים הבלתי-מוזיינים שניצבו מול ההמון - שמיספרו הגיע, לפי אומד- נים שונות, ל-10,000, 5,000 ו-15,000 - הסתערו, בפקודת קציניהם, אולם נאלצו לסגת כשנמסכו כובעי-הפלדה שעל ראשי- הם והדם החל זורם. חמתם גברה והלכה, וכשתפסו כמה מן המפגנים ניסו לעשות בהם שפטים, אולם נמנעו מעשות זאת כשקיבלו פקודה חמורה לכך מפי קציניהם. אור ממי-אימה. בסכנה חמורה ביותר עמדו המכוניות של הת"כים ואור- חים מן-המניין, שחזו בקירבת-מקום. מכונ-

שוטרים מסתערים על המפגנים נגד השיזומים מגרמניה
צבעים: 160 שוטרים, 60 מפגנים

עצמם במחנות-ההשמדה, אין סוס דמוגי טוב יותר. אולם לא כל פרש יעלה בלב קל על סוס כזה. סיכום השבוע: המדינה זניקה וזניקה נוספת במידות ההתפרקות וההתנוונות. שמקורן במישק האפל של המיפלצות המיפלגתיות.

פשעים

שני זוגות נעליים

כשהגיעה לפני שנה וחצי משפחת פס- טינגר, האב, האם ושלוש הבנות, מבודפסט לירושלים, השתכנה בבית בשכונת מוס- רה, בשכונת הבלתי-אמצעית והבלתי- נעימה של הלגיון הערבי. יום אחד נאלצו לצאת מדירתם דרך החלון שבחצר כדי להימלט מכדורי חייליו של עבדאללה. לאה, הבכורה בת ה-18, היתה היחידה שלא החזירה מפחד: "לי לא יכול לקרות כלום", אמרה, בהיזכרה בזמנים של הכיבוש הנאצי בבודפסט. לכן הרגישו עצמם בני פסטינגר בגן-עדן כשעברו, לאחר נסיון מוסררה, לכפר מלחה שבגבולה הדרומי של ירושלים, השתכנו בבית נטוש

תו של אהוד אבריאלי, מנהל משרד ראש- הממשלה, היתה קרובה ביותר למפגנים ש- חדלו להבחין בין מכוניות פרטיות, שמי שות של תנויות ואף הטילו אבנים לתוך דירות. צעיר חסון ומשופם זינק מתוך בניין הכנסת וחל לפי מיטב כללי אימוני- השדה אל המכונית, התיישב כפוף בין שמשותיה המנופצות, והחזירה בדהרה מסוכנת במהלך אחורי אל הביטחון היחסי של התניון. בת-ימל פחות היתה מכונית של חברת-המוניות נשר, שנפלה קורבן לעורף המרץ של כואבי-השואה, ונהפכה על צידה. הבנוין שנשפך מתוכה הול על הכביש היורד לעבר מלון עדן* והוצת במיקרה עלידי פצצת-גאז מדמיע, התלקה, והאיר את הרחוב האפל (בשעה 19.00) באור אדמדם מטיל-אימה, כרקע מתאים למחזה המביש שהוצג אותה שעה ברחוב ובכנסת.

כשהתפרצה ישיבת הכנסת, בשעה 22.00, נערכו מסביב לבניין עשרות מיפקדים של יחידות-המשטרה. כאשר התוצאות: 140 שוטרים פצועים (לעומת 60 מפגנים). ה-

● בזמן שימש מלון "עדן" ללינת מרבית חברי-הכנסת שהיו באים מחוץ לירושלים.

בניין הכנסת והשוטרים שנערכו להגנתו. הקהל הגדול, ברובו המוחלט מורכב מצעירים בני שכונות-הספר הירושלמיות, בחלקם נאמני מנחם בגין ובחלקם צעירים הששים אל-יקרב מבלי לברוק יתרעלי- המידה בציציותיו, שמחים להודמנות ה- נדירה לצעוק את הצעקות המסורתיות (לא - ניק - נע - הבו - ל - ממ - שלה!) ולהחזיר ימים-יכרדם למנדט. החל זולג דמעות שהלמ את תוכן הסיסמות הטראגיות על השואה שהיו תלויות מעל ראשיהם. מעטים מן ההמון הבינו את אופן פעולתו של הגאז, שאינו מפעיל במישרין על העיניים אלא חודר מבעד לאף ומפעיל את בלוטות-הדמע, שיפשו את עיניהם (והגבירו את פעולת הגאז), במקום לסתום את אפיהם במיטפחות. ● נאציס! גסטאפו! צעקה גאולה כהן, השדרית התימנית יפת-התואר של לח"י לשעבר, שהתקרמה בשורה הראשונה.

● שנתיים מאוחר יותר, ביקרה מערכת "העולם הזה" את מנגנונו של חושי בסידרה "חושטיטא". ● הכנסת שכנה אז בבית "פרומין", ב רחוב המלך ג'ורג' בירושלים. ● בתחנת-השידור של לח"י.